

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Külföldön: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Dr. Varga Lajos.
Felelős szerkesztő: Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

November 1-én új előfizetést nyitotunk a Debrecenre. Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket és olvasóinkat, akiknek vagy lejárt előfizetésük október végén, vagy pedig lapunkat a jövőre előfizetni óhajtják, hogy az előfizetésről idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék.

Barázdák.

Gyökösy Bandi, a debreceni bokréta-ársaság kiváló tagja „Idegen földön“ címen adta az önkénkedése alatt faragott versait. . . .

Az ember azt gondolná, hogy legalább is Boszniában vagy Sziléziában szolgált a császárt Bandi barátunk — és kistül, hogy Szegeden szolgált a 46. gyalogezrednél szolgált. Már pedig Szegednél magyarabb város nincs az országnak, mert ott még a zsidóság se beszél németül.

Mégis igaz van Bandi barátunknak. Az a 46-os kaszárnya idegen föld nekünk. Még csak ezután fog majd behatolni oda a magyar szellem.

Issekutz Győző, az új-disszidensek egyik vezetőembere a kormány programjáról a következőképpen nyilatkozott:

— Ez a program a királyi felségjog magyarizálásában reakcionárius, a választói jog kérdésében radikális, a teljesíthetetlen ígérletében liberális, a hatalomhoz való ragaszkodásában konzervatív, a közgazdasági

kérdésekben kommunista, a nemzeti állam szempontjából nihilista.

— Igaza van.

Ritka dolog, hogy egyszerre 5. r. kath. főpapot nevezzenek ki. Most ez történt. Nem érdektelen, hogy milyen az eskü szövege, amelyre ők hitet tesznek. Ime:

„Én . . . esküszöm az egy élő Istenre, a boldogságos szűz Máriára és Isten minden szentjeire, 6 választottjaira: hogy 6 császári és apostoli királyi felségének mindenkor hiva leszek, az ország törvényeit megtartom, azoknak engedelmeskedni fogok s azokat nemcsak magam soha meg nem szegem, hanem mások által való megszegését is tőlem telhetőleg megakadályozom. Kötelességeimnek pedig törvény és igazság szerint megfelelek.

Isten engem úgy segítjen!

Mennyi ellenmondás van ez esküben és mily sok hiányzik belőle! Az alkotmányról nincs említés benne, csak a felséghez való, mindenkor hűség domborodik ki élesen. Ez a felség pedig lehet — alkotmánytíró osztrák császár is, a nélkül, hogy alkotmányos magyar király lenne — és a kath. főpapat még akkor is kötelezi a hűségeskü.

Gomba módra szaporodnak Debrecenben a pénzintézetek, ami éppen nem váll arra, hogy a város népe vagyonosodnék, mert a pénzintézetek szaporodása a hitelügynek fokozottabb mértékben való emelkedését jelenti.

Mentől több a bank, annál több az

adós is, mert a pénz természete az, hogy a természetes vagyona, a földre fekszik és annak jövedelmét szívja el. Nem az az igaz vagyona, ha teli a Wertheim-szekrény, hanem az az igazi vagyona, mikor teli a hombár, a csür léttel.

Az új főispánok.

Az alkotmány alapján, a király a kormányt a többség soraiból választja és nevezi ki. Az alkotmány éppen úgy kötelezi a királyt, mint magát a nemzetet. És ha a nemzet elfogadta harminchat éven át, a többség soraiból a kormányt, akár tetszetek a kinevezettek a kisebbségnek, akár nem: úgy a király tartozik ezuttal is azok soraiból alkotni meg a kormányt, kiket a parlamentben a többség támogat, annál inkább, mert a mai többséget maga a korona teremtette meg, midőn a nemzetre apellálva, a január 26-iki választást provokálta. A választáson eleget tett a nemzet a korona akaratának: nyilatkozott. E nyilatkozatot a korona akceptálni köteles, mert különben önmagának mond ellent.

Akceptálta-e? Nem! Aki azt állítja, hogy a király a koalíciót megkínálta volna a kormányalakítással: az tudva valótlant mond. Alitása az igazság megtevesztése; porhintés a tisztán látni akarók szeméibe.

Minden pártnek megvan a maga programja. A koalíció is kifejtette a

Vadgalamb.

Írta: Jablonczay Kálmán.

Aranka kint sétált a jegenyés erdőben. Hűvös őszi délután volt, a dérszép levelek halottsárga színben hullottak alá a földre. Egy-egy vándor hideg szellő megmegrázta a kopaszodó galyakat.

Egyszerre a közelből egy lövés dördül el, míg a másik percben a leány lábai elé egy vadgalamb hull véresen élettelenül.

Aranka leküzdve a zajtól származó ijedséget, remegő szárnyánál fogva felemelé a vonagló madárkát.

Micsoda szívtelen vadász fosztott meg ártatlan életedtől? — mondá meghatott hangon Aranka . . .

Én voltam az a gonosz ember, Aranka nagyedem!

E szavakkal lépett ki a sűrű bokrok közül Bajtal Sándor — a szomszéd birtok fiatal tulajdonosa.

Hát minek bántotta maga ezt az ártatlan állatot, hiszen ez még a légynek sem vét. Haragszom magára Sándor! soha nem hittem, hogy ilyen lelketlen legyen.

Mig ezen támadást Aranka könnyes szemmel elregette, addig Sándor vadász ta-

risznyájából egy nagy hóját húzott elő, melyet két szárnyánál fogva kifeszítve úgy tartott, mint egy keresztet.

Hát az micsoda? — kérde Aranka megijedve.

A lövés ennek volt szánva, Aranka nagysám, nem tudhattam, hogy az éles kör-mök között egy vergődő vadgalamb is van.

Mindaketten cihallgattak.

A leány szótlanul bámulta a hóját — a rablót — a vadgalambot, az áldozatot és a vadászt a megmentőt és mindkettőnek gyilkosát.

Ilyen az élet sorrendje édes Aranka! — mondá Sándor, míg egymás mellett sétálni indultak a zörgő falevelekkel takarta úton.

A létfenntartás ösztöne, mind egy kategóriába tartozik — ki ki úgy jut a áldozatához a mint lehet, a cél szentesíti az eszközöket.

Egymástól él az ember is, mint a rovarok világa, a pók kiszívja a légy élet erejét, és halóba befonva megsemmisíti azt. A kereszties hernyó megtámadja a gyíkot midőn tojásán pihen, és élet harcát vív vele, pedig rendszeren a Hernyó marad legyőzött. Az ember is rabol, lop gyakran gyíkol is. És ezt teszi mind élet ösztönből.

Egyik rabol mert elvakítja elméjét a drága kövek fényessége.

A másik lop, hogy panaszkodó gyomrát kielégítse.

A harmadik gyíkol, hogy háborgó lelkének megnyugvást keressen, hogy véres szemei kéjelegve legéinessenek a megcsontított élettelen testen.

És ezt mind ösztönből teszik talán öntudatlanul, talán valami kényszerűl üzelve.

Az ember olyan mint az állat, az állat olyan mint az ember.

A különbség köztük vajmi kevés.

Lássa Aranka — folytatá Sándor, én is tolvaj vagyok, lopni akarok.

Gonosz szándékkal járok ide, ösztönből kergetve rohanok a bizonyos veszélybe. Lássa hiszen tudja úgy is, én a maga aranyos szívet akarom örökre a lelkem mélyébe lopni.

Hiszen már régen el lopta, autógá a leány mély elpirulásával.

Igaz! de teljes megnyugvással még sem az enyém az e pillanatban sem.

Az atyja halálos ellenségem és inkább halva látna mindkettőnk, sem, hogy házasságunkba megnyugvást adná.

A leány remegve húzódott közelebb a férfhoz.

maga programját és azt a király elé terjesztette. Kérdem: elfogadta-e azt a korona? Azon alapon kérte fel a többséget a kormányalakításra? Igen? Vagy nem? Ez a kérdés, melyre nyílt, határozott felelet kell. Tény, hogy a király nem is állt szóba a koalícióval programjára nézve. Ellenkezésképp! A király adott egy cédulát a nemzet megbízottjainak, melyben az ezredéves vérelel szerzett és védett alkotmányt sutba dobva, az 1867. XII. t.-cikket mellőzve kijelentette: e cédula tartalmazza a programot, ezt fogadjátok el, különben jó a — nyomor.

Igy történt ez a bécsi Burgban. Hát ez az alkotmány? Ezt fedi a királyi eskü? Ezt tartalmazza a királyi hitlevél? „Megtartom és megtartatom!” — Erre szól az eskü. Ehhez ragaszkodik a magyar. Ezt kell érvényesíteni, nem pedig az esküt nem létezőnek deklaráló papírost.

És a most másodsütésben kirendelt kormány az alkotmányban találja alapját, erejét? Van-e többsége? Van-e pártja? Egyik sincsen, semmi sincsen. Egész alapja az erőszak hatalma, mely a királyi szó szerint: nyomort hoz az országra, a nemzetre egyaránt. De maga a kormány is egész nyomoruság.

Hogy a kormány kész tervet terjeszt a király elé s ha azt a király, mint a többség nézetét elfogadja s annak nyomán ad megbízást: ez logikus dolog. De hogy fordítva, a király adjon programot, a király, aki uralkodik és nem kormányoz, vitánl pártokon felül áll, a király legyen pártvezér, ki programjához köti működését: ez alkotmányosan képtelen valami. És ha egy kormány pusztá hatalom kedvéért, az alkotmány tiprásnak bábként dobja magát oda, játékszere lett a sötét kamarilla szándékainak, hogy átvéve annak utasításait, azok szerint járjon el, az ily kormányt az egész nemzet átka sújtja és az átok annál pusztítóbb, mert a vállalkozók édes hazánk szülőitől s

mint ilyenek, magokat magyaroknak nevezik.

Az volt átka mindig a magyarnak, hogy önkebléből kerültek ki az Efiáltesek. A Habsburg-ház négyszáz éves hazai történelme sok sötét példányát szolgáltatja a hazaárulóknak. A jelen tény élesen igazolja e szomorú igazságot.

De hát kérdem: ha ilyen a kormány milyenek azok kik „ilyen” kormány eszközeivé adják magukat? Mit mondjunk a „mostani rendszer” alatt szolgálatot vállaló főispánokról, e valóságos császári biztosokról?

A régiek megundorodva a hatalmi tétlengéstől: otthagyták helyeiket. Hónapok óta tart a főispánfogdosás. Végre van néhány fogoly. Ezek vállalkoznak az ígért nyomor érvényesítésére. De ha áldás is lesz a működésük: ettől a kormánytól még az anyagi előny is átok. Azzá válik, áldás helyett. Judás példája igazolja ezt, ki elárulta mesterét. Az alkotmány felfogatása e kormánynak és embereinek célja. Ezt ha elvesztjük, nem pótolja azt semmi e nagy világon. Ha tehát a kormány az alkotmányt tiporja, ebben segíteni kell néki azoknak, kiket ő nevezett ki, kiket ő táplál és kegyel. A kormány célja; a nemzeti nyomor, az alkotmány megdöntése, az önkény és erőszak. Ezt kell támogatni a főispánoknak, hiszen azért nevezik ki őket főispáni címmel császári biztosnak.

Az, ki az alkotmány melián jut hatalomhoz, ki erőszakkal akar érvényesülni és e tételes törvények eltiprásában az alkotmány elfojtásában bírja erejét: az lehet egyénileg teljesen korrekt ember; de politikailag árulója az országnak; az alkotmánynak, a törvényeknek, melyeket meg kell mindenkinek tartani és tartatni. A jövő igazolandja, hogy ármány és erőszakkal szemben ez igazságnak győznie kell.

Komoly napok előtt.

Kint a temetőben koszorúk borítják a sírokat s megemlékezett mindenki arról a komor és gyászos óráról, amikor rádobta az utolsó rögöt szeretteinek koporsójára.

Bécsben a temetésre most készülnek. A magyarság gyászos temetésére. A halotti pompa sok ceremóniával — miniszteri és titkos tanácsosi esküvel van összekötöttségben — úgy hogy ha nem akarnánk is, akkor is tudomásul kell, hogy szerezzünk arról, ami ellenünk készül.

Míg ott fenn nagy buzgósággal temetik nemzeti önállóságunkat, önkénytelenül is kérdezzük ettől a hálalra itélt nemzetől, hogy meddig tűri még el, hogy játéktárgy legyen a nagyuri szeszélynek. Meddig tűri még, hogy uralkodója körül olyan alakok oládkodjanak, akik hitvány és ósós előkből félre vezetik s nem engedik, hogy ebben az országban az egyedül helyes politika nyilatkozzék meg.

Sokszor feljajdult ezért márt a nemzet a válság folyamán, de soha jogosabban, soha nagyobb keserőséggel, mint most. Azt hittük, hogy a Fejérváry-kormány ismételt ki nevezése csak olyan átmeneti dolog lesz s végre valahára mégis csak belezökkenünk a rendes kerékvágásba. E helyett azt látjuk, hogy a király titkos tanácsosi méltóságot ad Fejérváryéknak — s nem átmeneti, hanem maradandó kormánynak tekintti.

Ami keserőséget Mohács óta elnyelt az a nemzet, az egy szomorú sőhajtásalakjában mind felszakad most, önállóságunk elrablásának szomorú estélyéa. A közös jövőnkbe vigasztalásul tekintünk s el vagyunk keszülve reá, hogy visszaérnek reánk a komor napok.

De nemcsak Magyarországra fenyeget a helyzet komolyága, Ausztria, a délgelett kedvenc, aggódva tekint szintén a jövő napok elé. A válság súlyos következményeit érzik odaát is: pangó iparban s a pénz növekvő drágulásában.

Ez tűnik ki az előkelő és széles rétegek közvéleményét híven kifejező bécsi lap cikkeiből, melyben osztrák lapról szokatlan nyíltsággal mutat e körülményre s arra utal, hogy a helyzetet talán mindkét országgyűlés kiküldöttjei volna hivatva orvosolni, épen mint 67 ben a közösségek megállapításánál.

Amde a jóakaratonak látszó terv ajánlásánál is kitészik a lóláb. A terv szerint a magyar országgyűlés előbb fogadja el a kereskedelmi szerződéseket, a közös költségvetést s azután tárgyaljon a külön vámtörvényről, hadseregről, mely utóbbira vonatkozó-

Lásza edes szerelmem, úgy hasonlít a mi szerelmünk ahhoz az előbb leltt madarakhoz.

Én vagyok a hója, maga a vadgalamb.

Én raboltam el magát, és maga édesen vergődik az én karjaiban.

És most, lehetetlen az, hogy az atyja ki engem jobban gyűlöl a belpoklos betegnél, nem lép-e? az én szerepembe és egy jól irányzott lövéssel elnémítja szerelmes szívünk dobogását?

A leány ijedt szemekkel tekintett körül a fák sűrűjében. Majd hirtelen elsikoltotta magát — és a férfi nyakát lázasan átölelve — lihgag:

Ott áll az apám!!!

Ugyan azon percben egy rémes kacagás hallatszott a mulatott helyről.

Sándor fegyveréhez kapott — majd higgadtan, mint a ki mindent veszíteni akar — vissza dobta a vállára.

Kézbe a fegyverrel öcsém — kiáltá az apa kitérő haraggal — itt az idő, hogy a közös számlát kiegyenlítsük — nem akarok orgyilkos lenni — löjjél te is — majd Aranka tapsol hozzá...

Sándor hidegen nézett bele a reá fogott fegyver esővébe, még csak a szájában füstölő cigaretta sem aludt ki.

Tessék, ha úgy tetszik — mondá Sán-

dor — csak azután ne úgy találjon mint én az előbb, hogy egyszerre kettő pusztult el.

Az apa közelébb lépett, de fegyverének esőve még mindig rájuk volt szögezve.

Sándor és Aranka egymást átölelve, szerelmes szókat susogva, várták a gyilkos golyó megérkezését.

Az apa kidülledt szemekkel, lázasan emelkedő kobellel viaskodott — a kínálkozó bosszu kéjes érzetével.

Leányát is megölje? ez nagyon drága lett volna... fegyverének ravaszán vonaglottak ideges ujjai, nem volt benne anyai erő, hogy lecsatantsa a kakast.

Bajtal Sándor! ordítá — ereszd el azt a leányt!...

Nem tudom — felelé fagyosan a férfi, mert karjai reám kulcsolódtak.

Tépd le magadról!

Nem akarom, mert ez az ölelés engem az égbe emel.

Taszítsd el, mert különben mindketten meghaltok!

— Az nekünk csak üdvösség lesz.

Az apa tehetetlen dühében földhözvágta fegyverét és oda rohant az egymást átkaroló párhoz, hogy őket egymástól örökre szélyel tépje.

Amint ott viaskodott velők, a leányának könnyben uszó szemsugara csak a szeretett férfi arcára voltak szegezve, mint a

haldoklóknak az üdvözítő keresztjére... megbánitá az apa karjait...

Ez a tekintet, mely leánya arcán, mint fenyegető intés jelent meg, megálliták az apát: elkeseledésének áramában.

— Aranka! — kiáltá — hát csakugyan szereted ezt az embert?

— Szeretem, nagyon szeretem — susogá a leány félig önkívületben.

— Hát ön Bajtal Sándor? láthatja... hiszen olyan szívesen meghalnék érte...

— és Bajtal Sándor tiszteltteljesen csókoltá meg a leány hamvas homlokát.

Az apa megrendülve lépett hátra, arcának izmai lassan kismultak és szemében a vész érzés, mely a léleknek olyan könnyűséget ad, mintha az égbe akarna repülni.

— Jól van tehát — mondá az apa csüggeteg hangon — megnyugszom az Isten rendelkezésében, legyetek egymásé, de ezt ti akartátok nem én, a Bajtal Gábor fia, annak az apának, a ki az én családi boldogságomat felemelte egész a temetőig, az boldoggá teheti az én leányomat... ha-ha, edes jó feleségem halod, látod koporsódból, nézz a földre és meggyőződhetel arról, hogy ezen én már nem segíthetek...

Megyek utánad.

Még abban az órában főbe lőtte magát.

lag a lap véleménye szerint már különben is sok engedményt kapott. Szóval az osztráknak még a jóindulata is inkább aggodalmat, mint reményt keltő.

De jöjjön bár a legsötétebb abszolútizmus, teljenek meg a temetők ismét a hősök testével, bizonyos az, hogy ezt a nemzetet sem rossz indulat, sem armány nem fogja eltemetni. Hulló vérből fakadt fel a szabadság virága! Ha a mi vérünkre lesz szükség, az a nemzetek nem rosszabb az elmult nemzeteknél, odaadja életét a szabadságért.

Sajtószabadság.

Megdöbbenéssel vesszük kezünkbe a tollat, midőn látjuk, hogy az ország kormányát kezükben tartó urak az alkotmányos szabadság garanciáját lábbal tiporják.

Elfogadnak ujoneokat, kezelik az állam jövedelmeit minden felhatalmazás nélkül és el akarják némitani a szabadgondolkodás megnyilatkozásait, elkobozzák a sajtótermékeket. A sajtószabadságnak különösen oly korszakban, midőn a törvényhozó hatalom egyik és legjelentőségtebb faktorának, a képviselőháznak, akaratnyilatkozása az 1867. évi X. törvények alkotmányvédő garanciái dacára meg van gátolva, midőn a törvényhozó hatalom nem működik, midőn a végrehajtó hatalmat a nemzet többségétől idegen, a nemzettel szembenálló tényezők tartják kezükben hatványozott mértékben van nagy jelentősége. A politikusnak, a jogásznak, minden hazafinak, a magyar szabadságért érző és küzdő minden becsületes egyennek kötelessége, hogy tiltakozó szavát felemelve azon üzelmek ellen, melyeknek tanúi vagyunk, a napilapoknak nap-nap után való elkobozását látva.

Amidőn az 1848. évi XVIII. törvények 21. szakasza a közzétartó indítványozási jogát a sajtóvétségek üldözésére megállapítja, világosan kötelességül szabja, hogy a büntül tulajdonított kifejezéseket szabatosan jelölje meg. S ugyanezen törvény 22. szakasza a vizsgálóbíróknak zár alá helyezési jogát határozottan sajtóbüntetések mértékét képező közleménnyel szemben állapítja meg. A büntetőtörvénykönyv 140. szakasza a királysértés eseteit nem sorolja fel taxative és úgy a közzétartónak, mint a vizsgálóbíróknak a napilajó elleni eljárása ily címen csakis az esetben indokolt és megengedett, ha az elkobozni kívánt sajtótermék úgy kifejezéseiben, mint intencióban a királyt, annak, mint a magyar korona viselőjének, fényét és tekintélyét sérti.

De teleolvasni a királysértést a király egyes tényeinek bírálataba, belemagyarázni a királysértést éppen a magyar királytól közjogilag oly élesen elválasztott osztrák császár tényeinek vitatásába, az már nem a sajtótörvény biztosította joggyakorlata a királyi ügyszégeknek és vizsgálóbíróknak, hanem világosan az alkotmány biztosítékát képező sajtószabadság megtámadása, melynek célja csak egy lehet, de melyet nem érthet el a sajtó megfélemlítése és az alkotmányos közfelfelvilágosítás való részvételének korlátozása irányítása, megfélemlítése.

És ha a sajtó még eddig nem foglalt elég erélyesen állást, annak oka csak az lehet, hogy nem tételezte fel és nem tételezheti fel a mégis magyar emberekből alakult kormánytól azon szándékot, hogy a sajtó szabadság megszorításával ez irányban is megtámadja az alkotmányt. De ha az ismétlődő tényektől a szándék világossá válik, akkor meglesz a magyar sajtónak hazafisága, meglesz akaratereje és meglesz tehetsége is

ahhoz, hogy az ilyen üzelmeket érdem szerint megtorolja.

Am viseljük azok, kik felvették a harcot, a következményeket.

Hajdúvármegye.

Rendkívüli megyegyűlés. Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága Debrecenben, a vármegyeháza nagytermében nov. hó 9. ik napján délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárnyorozat: A miniszterelnök 4558—1905. számú értesítő leirata a kormány tagjainak kinevezetéről, ezzel kapcsolatosan Kristóffy József belügyminiszterre újból történt kinevezetést tudató leirata. A miniszterelnök urnak a kormány nevében a törvényhatóságokhoz intézett 4571 M. E. I. számú körlevele, melyben komoly figyelemztetések mellett abbéli várakozásának ad kifejezést, hogy a törvényhatóságok az adófizelő polgárok által önként befizetni szándékolt állami adók elfogadása, valamint a katonai szolgálatra önként jelentkezők részére belépési bizonyítvány kiállítására a véderő bármely tagjának behívása körüli törvényes közreműködés tekintetében kötelességeiket teljesíteni fogják s ezáltal feleslegessé teszik, hogy a kormány — e tekintetben az ellentálló vármegyékkel szemben hatékonyabb eszközöket legyen kénytelen alkalmazásba venni. Rásó Gyula alispánnak állásáról bejelentett lemondása s nyugdíjleltményének megállapítását s folyóvát tételét kérő beadványa.

SZINHÁZ.

MŰSOR.

Péntek, 3. Figaró házassága, vigjáték.
Szombat, 4. Lisistrata, operette. Ujdonság.

Figaró házassága. Ma esti előadás iránt nagy az érdeklődés, miután Zilahy Gyula egyik művészi alakítását lesz alkalma a közönségnek megtekinteni. Főbb szerepek is a legjobb kezekben vannak.

Lisistrata Holnap este premier lesz színházunkban Lincke nagyhatású operettjét mutatja be az écekes személyzet, a mely operett Berlin legsős színpadján több száz előadást ért meg. A darab külső kiállítására színházi esemény számban fog menni s a második felvonásban meg fogják lepni a közönséget a villamos effektusok.

Második János vitéz. Tulajdonképen az első mert Gaál Mózes a nagyszerű János vitéz operett előt írta, de a debreceni színpadon még nem adták ezt alátványosságokban gazdag darabot, melynek egyik főalakja Kukacz Matyi különösen a gyermekeknek nagyon fog tetszeni. Az érdekes tündéres darabot vasárnap délután játsszák először mérsékelt helyárok mellett.

HIREK.

Döntés előtt. A villamos telep létesítése ügyében a döntő lépés a küszöbön áll. Az érdekeltek felelőse folytán a közgyűlés fog dönteni. Két komoly ajánlat van. Mind a kettő idegen. Az egyik osztrák, a másik német, mindkettőnek van azonban fióktelepe Magyarországon. Az egyik (az általános villamosági társaság) őszintén bevallja, hogy német vállalat, a fióktelepe Berlinben van, de azért csak a szállítás 16 százalékát hozza a fióktelepért, mert a többiit budapesti fióktelepéről szállítja. Ez a német vállalat magyarországi telepén magyar mérnököket alkalmaz és sok ezer magyar munkásnak ad kenyeret. Az ő aján-

lata a legolcsóbb. A másik pályázó a Siemens Schuckert cég (kuruc magyar a neve is!) tagadja osztrák voltát, pedig a fióktelepe Bécsben van, a fióktelepe pedig Bécs elővárosában, Pozsonyban, ahol csak a magyar cégért kedvéért tart telepet, de mindent Bécsből szállít, sőt az alkalmazottjainak nagy többsége sült osztrák. Ez az ajánlatkozó nem is jelölte meg, hogy a készítményeinek hány százaléka készül Bécsben, pedig onnan hoz mindent, mert a pozsonyi telep ilyen nagy arányú vállalkozásra nincs is berendezve. Ha már most választani kell, a magát magyarnak valló és ezzel a tanácsot megtevésztő osztrák és a nyílt, őszinte német cég közt, akkor is az utóbbit kellene választani, de mert a német vállalat olcsóbb is, nincs kétség az iránt, hogy melyik előnyösebb Debrecen városára.

Debrecen szénszükséglete ügyében közölt hírlapunkban foglalkoztunk a tanács döntésével. Erre vonatkozólag ma arról értesülünk, hogy a városi körkermencében meg-ejtett próbaégetés alkalmával éppen az tünt ki, hogy az északmagyarországi szén alkalmasabb a sárvárnál, mert ugyanazon eredmény elérésére körülbelül 20 százalék szénrel keletti több a sárváriból. Ez az eredmény készítette Király Gyula tanácsnokot arra, hogy a közgyűlés elé vigye az ügyet, miután az árak közt amugy is lényegtelen a különbség.

Debrecen rendkívüli közgyűlése. A zavaros politikai állapotok következtében Debrecen városa is szükségét érzi annak, hogy állást foglaljon a jövőre nézve. E célból e hó 7-én rendkívüli közgyűlést tart a város, amelyen csak néhány tárgy fog szerepelni, de mind fontos és érdekes. Első sorban is tárgyalni fogja a közgyűlés az új kormány bemutatkozó leiratait, továbbá Kristóffy József belügyminiszter megemelt határozatát. Ez utóbbira nézve a tanács úgy határozott, hogy javasolja a közgyűlésnek az adó és ujone megtagadási határozatnak fenn-tartását. Ugyancsak a hetedik közgyűlésen döntenek a villamos telep pályázata ügyében, a melyre tudvalevően Ganz és az első általános villamos társaság adott be felelőbezt.

Ülések a megyeházán. Szombaton délelőtt két ülés lesz Hajdúvármegye székházában. A 45-ös jóléti bizottság délelőtt 9 órakor tart ülést Kovács Gyula országos képviselő elnöklete alatt, 10 órakor pedig a nyugdíjválasztmány tart ülést Rásó Gyula alispán nyugdíjazása ügyében.

Pizkos pékműhelyek. A közönségnek halvány sejtelve sincs arról a fertelmes pizkorról, amely a legtöbb pékműhelyben uralkodik. Ha tudná a közönség, mit vásárolt drága pénzén, bizony sok pékboltba nem tenné a lábát. A rendőrorvosi pékműhelyvizsgálatokat most kezdte meg a hatóság. A vizsgálat eredménye már is az, hogy több pékműhely tulajdonosa ellen megindították az eljárást. Réz József Varga utca 40. sz. a péknél a gyurt tészta-nak a teknő szélén levő részét találta pizkosnak a rendőrorvos; Schneider Mihály piac utca 62. sz. a péknél a lisztes zsákok tetején aludtak a pizkos, bolhás kutyák, Kis József péknél pedig 8—10 megölt sertést találtak. Kraszula Mátyás hadházi utca 11. sz. a péknél az udvart találták pizkosnak és fertelmesen bűzösnek. Gondja volt a bizottságnak a munkás lakásokra is, amelyeket szűknek, pizkosoknak és egészségtelennek talált több helyen. Így a Schneider-féle pékműhelyben 8 ember szorong a szűk oduban; Kiss Józsefnél is egészségtelen és szűk a segédmunkások lakása. Kár, hogy a

munkások hatalmas szervezete nem emeli fel szavát e kérdésben, mert az a lelketlen munkaadó, aki az ő vagyónát gyarapító munkások egészségével nem törődik, nem érdemel kiméleletet. Nagy hiba az is, hogy a hatóság nagyon enyhén bünteti az e fajta kihágásokat, pedig a legsúlyosabb büntetéssel kellene sújtani őket.

— **Közigazgatási bejárás.** A debreceni István gőzmalom külön távíró-vonalat építtetett, amely összekapcsolja a debreceni központi távíróhivatallal. Ma tartották meg a közigazgatási bejárás. Gál Elemér posta és távíró hivatali főmérnök elnökléte alatt. Az új magántávíró-vonal ellen nem tett senki kifogást.

— **Terjed a kanyaró.** Ez a veszedelmes gyermekbetegség egyre jobban terjed a város minden részében. Naponta a bejelentett új megbetegedések száma 10—20 közt van.

— **Ujtások a vasutaknál.** Vörös László kereskedelemügyi miniszter — miként írtesülünk — reformokat fog életbe léptetni a vasuti ügykezelés terén. Ha ezt életbe léptetik, régóta kívánt, üdvös dolgot végeznek, amely nemcsak a szolgálati alkalmazottak munkáját könnyíti meg, hanem a nagyközönségnek sokban könnyebbé teszi, s e mellett a vasutak adminisztrációja is egyszerűsítve lenne. A m. á. v. igazgatóságánál már javában folyik a munka az ujtásokra vonatkozólag. A miniszter felhatalmazást adott az igazgatóságnak, hogy a minisztérium szakembereivel a vasutak reorganizációját dolgoztassa ki. Ugy hirdetik, hogy számbavehető, komoly átalakulások várhatók, s az ujtásoknak meg lesz legalább is az a haszna, hogy az ügykezelés gyorsabb és egyszerűbb lebonyolítást nyernek. Ez az a fontos dolog úgy a vasutak, mint kereskedelmi szakembereknek a vasutaknál felmerült ügyesbajos dolgait sokkal hamarabb fogják elintézésre nyerni. De hisszük, hogy a reformoknak gazdasági szempontból is előnyös hatása lesz. Az ujtásoknál az volna a tulajdonképpeni üdvös cél, hogy az utazási, szállítási és ügykezelési dolgok főleg az akadályokkal ne járjanak, mivel a nagyobb munka több kiadást igényel. Eme reformok behozatalánál sok pénzt takaríthat meg maga a vasutak, s az alkalmazottakat is megmentik a túlsúlyos munkától. Mint hirdetik, a hivatalnoki állásokat, melyek betöltéséhez nem okvetlen tanfolyamot végzett egyének szükségességel telnek, erre alkalmas és megfelelő altisztekkel fogják pótolni. Hiszen már bevizsgálást nyert régen, hogy egyes szolgálati ágaknál a jelenlegi altiszti létszámból több egyének alkalmaztak vezetők szerepekre. A miniszter által tervezett ujtások már az újév kezdetével lépnek életbe. A midőn tehát ezeket a reformokat már megüzleteljük előtt üdvözöljük: hisszük, hogy az nemcsak a vasuti személyzetre, de a kereskedelmi világra is örömtelítő és áldásos lesz.

— **Katonaszökevények.** Bihar Ferenc honvédelmi ügyvivő vértörvényszékké változtatja át a hadbíróságokat. Egy negyedével ezélt elrendelte, hogy a kaszárnyák és esendőrlaktanyák kapuira ki kell szegezni azon tartalékosok behívójegyt, akiket a posta kézbesíteni nem tudja. Tehát az, ki nem tud olvasni, vagy a kifüggesztési időtartam alatt nem tartózkodik a lakóhelyén, az katonaszökevény. A kézbesíthetetlen behívójegyek számszámra érkeztek a csendőrséghez. Így egymaga a nagyváradi szárnyparancsnoksághoz több mint kétszáz érkezett. Ezek több mint 14 napig voltak kifüggesztve, mely idő után, ha az illető nem jelentkezett, visszaküldték a hadkiegészítő parancsnokságokhoz. Ott azután ezeket a katonákat egyszerűen katonaszökevényeknek tekintették és megindították ellenük az eljárást.

Több ezer nem jelentkező póttartalékosat keres most a katonai hatóság. Pedig a polgárok közül nem egy, azt sem tudja, hogy behívták-e, vagy nem. Ennek az eljárásnak csak demonstratív jellege van, mert törvényeink értelmében senki sem tartozik a kaszárnyák kapui elé menni és annál kevésbé szabályszerű idézés kézbesítése nélkül bevonulni. — Azonban ennek dacára a közvéleménynek örködni kell, nehogy a katonai törvényszékek a szegény ártatlan embereken töltsék ki a bosszújukat.

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalba a mai nap a következő haláleseteket jelentették be: Lovas Gábor ev. ref. 18 éves, özv. Jancsár Mihályné r. kath. 77 éves.

— **Az élarcos rablók nyomában.** Már közzétük, hogy a hosszupályi győgszertárban két élarcos rabló járt és a kézi pénztár tartalmát kiürítette. A csendőrség már nyomában van a tetteseknek.

— **Széchenyi múzeum.** A magyar tudományos akadémia Széchenyi múzeumát ma pénteken délután 12 órakor nyitották meg ünnepélyesen. A múzeum megnyitáson Kautz Gyula másodelnök mondott megnyitó beszédet, Szily Kálmán főkönyvtáros pedig ismertette a múzeum történetét. Ezután következett a múzeum megtekintése. Az ünnepségen résztvettek a gróf Széchenyi-család tagjai, az Akadémia tagjai és a közönség is. A múzeum máától 10-ig naponta 10—12-ig, azontul pedig minden kedden, csütörtökön és szombaton 10—12 órák között tekinthető meg. A múzeum ereklyegyűjteményét gróf Széchenyi Béla koronáőr rendezte Szily Kálmán segítségével: a múzeum képeit, szobrait és a koszorúsálagokat Ernszt Lajos, a Nemzeti Szalon igazgatója helyezte el: Széchenyinek az írói működésére vonatkozó iratok könyveket és folyóiratokat dr. Viszonta Gyula tanár szedte rendbe és csoportosította Szily felügyeletével. A múzeum a palota balszárnyában, az első emeleten van s áll két tágas teremből, melynek ablakai a Ferenc József-terre nyílnak, továbbá az előszobából.

— **Cselédszerzők megrendszabályozása.** November elején a legaktuálisabb a cselédkérdés és az ezt kísérő sok mizéria. A falukból ilyenkor jönnek be a leányok leggyorsabban. A nyári hónapok alatt odahaza a gazdasági munkában segédkeztek, a téli hónapokra, mikor rájuk a falun szükség nincsen — szolgálatba állnak. Ez a körülmény alkalmas nyújt arra, hogy a cselédkérdést néhány szóban megint felszínre vessük. Cselédmizériáink borzasztóak. Elvitáztatlan, hogy valóságos kis cseléddiktátúra uralkodik nálunk s olyan dolgok történnek a nindokról a levendulálatos kuriák nagyaszonnyai még csak nem is álmodtak soha. Ennek a cseléduralomnak okait kutatva nem kell messzire mennünk, hogy mint fő-főokra a cselédközvetítés mai rendszerére mutassunk rá. Ebben rejlik a dolog nyitja, ez a kulcs a jelentős s égető orvoslásra váró kérdésnek. Mert ez a mai rendszer a cselédviszonyok ideális alapját rombolja szét. A faluról bekerülő leány tisztességes helyet igyekszik magának biztosítani. Am a kufárkodó helyszerzőknek nagy az ékesszólásuk s annak erejével úgy fölvilágosítják a tapasztalatlan falusi leányokat, hogy azok természete a legrövidebb idő alatt teljesen átalakul s egyszerűen csak tucatsoledékké, a háziasszonyok kőmeivé válnak. Cselédmizériánkat ami ugynevezett „cselédotthon” nem léte is nagyban elősegíti. Budapestben most készül a cselédtartó közönség védelme érdekében olyan szabályzat, amelylyel a cselédszerzők garázdálkodásainak akarják gátat vetni. Ajánljuk ami rendőrfőkapitányunk figyelmébe a budapesti új szabályzat következő pontjait: Cselédszerző iparen-

gedélyt nem kaphataz, aki erkölcselben ürelmekért eljárás indítatott. Másra átruházott kausió összege további biztosítékul nem szolgálhat. A munkaadó, valamint a cseléd is köteles a közvetítő-díj felét a szolgálatba lépéskor azonnal megfizetni, a másik felét pedig 15 nap múlva: azt azonban csak úgy köteles megfizetni, ha a cseléd 16 napig az új gazdánál maradt, vagy ha ez eltávozott ugyan időközben, de a cseléd-közvetítő ennek a helyébe alkalmas más cselédet szerzett.

— **Mert a kapitány nem tud magyarul.** A nyáron történt, hogy a kolozsvári 61. gyalogszrednek tizenegy altisztje és huszonegy közembere megjelent Alieri századosnál és arra kérte, hogy engedje el nekik a gyakorlatot. A százados a tömeges jelentkezést szabályellenesnek találta, miért is távozásra szólította föl a katonákat. Ezek azonban nem engedelmeskedtek, állítólag mert nem értették meg a századost. A katonai hatóság fegyelméértést látott a katonák eljárásában, akiket haditörvényszék elé állítottak. Néhány nappal eselőtt mind a harminckét katonát négytől-tizenegy hónapig terjedő fogházra, az altiszteket azonfelül lefokozásra ítélték. Ime a következménye annak, ha a tiszt sült osztrák és oly tudatlan, hogy nem éri fel észszel, hogy a bakával az anyanyelvén kell beszélni, mert az egyszerű magyar parasztfiu nem tanulhat meg németül az ő kedvéért.

— **Magyar ifjak Lengyelországban.** A magyar ifjuság viszonzza azt a látogatást, a melyet nemrégiben Budapesten eszközölt a lengyel ifjuságnak nagyobb küldöttsége. A magyar ifjuság küldöttsége szombaton délután a 2 órai gyorsvonattal utazik Lembergbe. A budapesti egyetemi és főiskolai diákszövetség tíz taggal képviselteti magát a küldöttségben, melynek díszes fogadtatására a lengyel ifjuság már hetek óta nagyban készülődik. A diákszövetség tagjain kívül úgy a budapesti, mint a vidéki ifjuság részéről többen vesznek részt a lengyelországi utazáson. A küldöttek mind díszmagyar ruhában lesznek. Az ifjak magukkal viszik Farkas Jenő műegyetemi hallgatót, tárogató művészt. A budapesti ifjuság cigányzene kísérelte mellett kikiséri a vasúthoz a küldötteket. Miskolc, Szerencs, Sátoraljaujhely és Munkács városokban üdvözlik az ifjuságot. A vidéki főiskolai kiküldöttek utközben csatlakoznak a küldöttséghez. A magyar határon, a hol hosszabb ideig áll a vonat, a magyar ifjak nagyobb ünnepekközött vesznek búcsut a határtól. Az ifjuság hatalmas koszorút visz magával Budapestről, a melyet a lengyelek Pelófiának szobrára fognak elhelyezni. A koszoru lengyel és a magyar nemzeti színű szalagjain a következő feljrás áll: „Mickiewicz Adámnak — a magyar ifjuság”.

— **Az elsikkasztott Magyarországról.** Levélborítékot küldtek szerkesztőségünknek. A levél Smyrnából jött, átítve a magyar-osztrák konzulátus bélyegzőjével. Ez a bélyegző, épen úgy, mint a bélyeg maga, teljesen és kizárólag osztrák. Nincs abban egy alakulási magyar írás vagy vonatkozás sem. Tehát a smyrnai magyar-osztrák konzulátus voltaképen tisztán osztrák konzulátus s mint ilyen működik hivalkodó szemérmelenséggel. Valóban, a bibliai türelemnek hatványozott mértéke kell ahhoz, hogy a magyarság némán tűrje a maga jogainak lábbal tiprását és nemzeti jelentőségének folytonos arculesapását. Hol van hát az az „alkotmányosan” működő magyar kormány ilyenkor, mikor a magyarság nemzeti jellege ellen a legdurvább sérelmek esnek meg osztrák részről. Miért hallgat ez a magyar kormány akkor, a midőn ez a magyar-osztrák konzulátus vakmerő arcátlansággal elsikkasztja Magyarországot?

— **Az iparos ifjak figyelmébe.** Az iparos segédek részére a továbbképző és szakrajtanfolyam az évben is megnyílik. A tanfolyam az ipar folytatásához szükséges ismereteknek, különösen az ipari szakrajzok elkészítésének, azon kívül a közönséges számtannak, a mértannak, a fogalmazásnak és a műhelyi egyszerű könyvvezetés elemeinek tanítására terjed ki. A szakrajz oktatásban vasárnap délelőtt 8 órától 12-ig külön részesülnek az építő iparosok (kőművesek, ácso, asztalosok) s szintén külön a fémiparosok (kovácsok, mülakatosok, géplakatok.) Az általánosan szükséges ismereteket: a számítant, mértant, a fogalmazást és a könyvvezetést, hetenkint 4 órán, hétköznapon este a jelentkezők mindannyian együtt tanulják. A tanítás egészen ingyenes és november 1-től április végéig tart. Jelentkezni lehet az állami főreáliskola igazgatóságánál (Hatvan-utca 44. szám, emelet) október közepétől november 11-ig, vasárnapon d. e. 8-tól 12-ig, s kedden este 7-től 8-ig. A tanfolyam megnyitása november 12-én vasárnap lesz a főreáliskola első emeleti rajztermében. A tanfolyam igazgatósága.

— Sár. Mai postával a városi mérnöki hivatalhoz címezve a következő legfelsőbb kézirat érkezett hozzánk:

Kedves Mérnöki hivatal, személyem körüli miniszterem előterjesztésére értesitem, hogy ha annak idején a Vereckei-szorost olyan sártenger borította volna, minő most a Rólam és Török Bálintól elnevezett utcákban a közlekedést megakadályozza, lovascsapataim is képtelenek lettek volna rajta átgázolni. A közlekedésügy terén nem szerzett ezen értelemért, tehát legfelsőbb megdorgálásban részesítem és elrendelem, hogy

Vagy léghajóállomásokot rendeztesen be az utcáscsarkokon.

Vagy — tekintettel a deficitre — a waggonygyár emelő daruját kérje kölcsön a közlekedés lebonyolítására.

Vagy, ami legegyszerűbb, rendeztesen az utcákat.

En inkább az utóbbit ajánlom.

Kossuth Lajos s. k.

Török Bálint, az enyingi s. k.

— **Bakavér a csendőr-kardon.** Szatmár város egyik utcáján véres botrány történt. Ruszt János ötödik gyalogezredbeli káplár felelőségre vont egy méntelepi közhuszárt mért nem tisztelgett. A két katona szökváltásba keveredett és már-már hajbakapáltak, amikor Zelenka Imre csendőrkaplár közbelépett. A közhuszártól elvette a kardját és a bakakaplárt is felszólította oldalfegyvere átadására, de a baka nem engedelmeskedett. A csendőrkaplár és a bakakaplár között ennek következtében verekezés támadt, miközben a csendőr a bakánsk jobb kezét teljesen levágta. A bakát eszméletlenül a kórházba szállították, a csendőrt és a huszárt pedig a parancsnokságra vitték.

— **Helyreigazítás.** Folyó év november 3-iki 257 számú lapunkban közölt „Közszóntnyilvánítás” című híreinkből kimaradt, hogy Kupferstein Herman cipész, „a debreceni Bickur-Cholim-egylet tagja”.

— **Vérengzések korlátozása.** Szepes megye törvényhatóságától ma egy átirat érkezett Hajdúmegyéhez. Az átirat elmondja, hogy a mindinkább szaporodó gyilkosságok, öngyilkosságok okát abban találja, hogy az emberek a mai viszonyok között igen könnyen juthatnak öldöklő fegyverekhez. Arra kéri tehát az átiratban megyénket, hogy feliratilag forduljon az országgyűléshez, a melyben az öldöklő fegyvereknek: törösbotnak, revolvernek stb. megadóztatása iránt törvényt alkosson, a mely adóztatás által az ilyen öldöklő fegyverek száma korlátozható volna.

— **Tyuklopás.** Az éjjel Tót Bálintné Rózsa Mária Veres-utca 27. sz. a. lakosnőtől 6 tyukot lopott el 10 korona értékben ismeretlen tettes, aki a kerítésen mászott be.

— **Lökötés.** Szabó Mihály gazdálkodó majorsági földék 137 sz. a. tanyájából ismeretlen tettesek elkötötték 10 éves herélt pejszlovát. A csendőrség nyomozza a lökötőket.

— **Veszedelemes inas.** A vágóhid igazgatója feljelentést tett a Varga testvérek heatestanulója, Ferge József ellen, a ki a vágóhídon fellökte Ladányi László nevű társát; majd pedig késsel fenyegette meg az igazgatót is.

X Ismét érdekes felfedezés, hogy a legjobb és a legfőbbmészőbb hangu zongorák, pianinok, cimbalmok és legjobb mester-hegedűk, ugyszintén harmonikumok és mindenféle hangszerek, a jó hírnévnek örvendő Komáromi M. műhangszerkészítő-cégnél szereshetők be legjutányosabban. József-kir.-herceg-utca 2. szám Bika-szálloda mellett. A t. zenekedvelő közönség szives figyelmét felhívjuk, hogy a fentnevezett cég raktárát csak megtekinteni szivaskedjék, mert itt mindenféle hangszerből nagy a választék és részletfizetésre is kapható. Szakszerű műhely, mely élén egy derék üzletvezető van, ki már mint mesterezzemmel és oklevéllel van kitüntetve és már az 1896. országos kiállításán egy hírneves cégnek az ő általa készített hangszere lett kiállítva, egyszersmind Komáromi-cég kitűnő zongorahangoló. Hangolást vidéken is elfogad.

TAVIRATOR.

Az új adminisztrátorok.

Budapest, november 3. A vármegyékben készülnek a főispáni beiktatások megakadályozására. A hivatalos lap mai száma egy kis meglepetéssel kessül a passzív rezisztenciát megtörni. Az igazságügyminiszter rendeletét közli, aki felhívja az ügyészségeket, hogy ahol a passzív rezisztencia keretében bünvádi eljárásra alkalmas dolog van, ott teljesítsék köteleességüket. Második helyen a főispánok kinevezését közli a kedves Budapesti Közlöny. Ugron János Udvarhely-megye, Pallavicini Alfréd ögróf Zemplén-megye, Pongrác Ferenc ögróf pedig Abauj-torna-megye főispánja lett. A lépő főispánok részint a Lipót lovagrend nagy keresztjét, részint pedig elismerést kaptak.

Ki lesz bihari főispán ?

Budapest, november 3. Elterjedt hírek szerint Bihar-megye főispánja Bordó Ferenc nagyváradi főjegyző lesz, a ki a mult közgyűlésen erőszakos határozatot enunciólt. Nagyváradról azt jelenti tudósítónk, hogy ott lehetetlennek tartják Bordó kinevezését.

Feloszlatják a Házat.

Budapest, nov. 3. A kormány sietteti a Házfeloszlatást, mert többségre égető szüksége volna. A haladó párt körében az este teljes bizottsággal beszélték a Ház december 19-ikén leendő felosztását. A hirt még ma nem cáfolták meg.

Szell Kálmán Budapesten.

Budapest, november 3. Szell Kálmán tegnapelőtt este óta Budapesten tartózkodik. Tegnapi is, ma is fent járt a Nemzeti Kaszinóban és hosszasan tárgyalt Darányi Ignáccal és Bolgár Ferencsel, a disszidensek vezéréivel. Politikai körökben ez különböző kombinációkra adott alkalmat, de Szell Kálmán kijelentette, hogy magánügyben jár Budapesten és ez idő szerint eszeágában sincsen részt venni valamely politikai akcióban.

Az ellenállás és az ügyészségek.

Budapest, nov. 3. Lányi Bertalan igazságügyminiszter — a mint értesülünk — rendeletet intézett a királyi ügyészségekhez, felhívta ezeknek figyelmét a megyei ellenállás és a főispáni esküdtétel körül tervezett, esetleg bünvádi eljárás alá eső cselekményekre. A rendelet értelmében az ügyészségek részéről minden olyan itt előforduló ese-

lekvés, mely a büntető törvénykönyvbe utközik, azonnal a megfelelő eljárás tárgyává teendő.

Az új választási eljárás.

Budapest, november 3. A lapok s kormány programja alapján annak a gyanunak adtak kifejezést, hogy a kormány befolyást fog gyakorolni a választók névjegyzékének összeállítására, mert a bizottság egyszerűen azt vessz fel a lajstromba, a kit akar. A kormány gondoskodott arról, hogy elterelje a gyanut. A december tizenkét-cedikén beterjesztendő javaslat szerint a szavazatszedő bizottság fogja ellenőrizni a szavazóképességet azáltal, hogy írásktatási vizsgálatot tart a választás alatt.

Gyáva császári biztos.

Budapest, nov. 3. Taby István főispán levele nagy vidámságot keltett Pestvármegyén. Hogy a császári biztos nem jelenik meg a közgyűlésen, azt egyszerűen konstataálni fogják. Taby november tizenkettedikére hívja össze a közgyűlést.

Fejérváry baptistái.

Budapest, november 3. A kormány ott szeres híveket, ahol kap. Most a baptistákat akarja megnyerni a már utálatos kortesfogásoktól sem tartózkodó kormány. Lukács kultuszminiszter legközelebb rendeletet bocsát ki, melyben törvényesnek ismeri el a felekezetet. A baptista felekezet ennek folytán országos gyűlést fog tartani, amelyen a kormány rendeletével foglalkoznak.

Az orosz forradalom.

Pétervár, november 3. Az összes munkások szolidaritást vállaltak. Ma néhány gyárban dolgoztak, de az utcai zavargás hírére beszüntették a munkát. A köztársasági párt ma több százezer hívet gyűjtött össze. Holnapra várják a sajtótörvényt.

Odessa, november 3. Tegnap délután ismét a hadijog lépett életbe.

Nagy tüntetés Bécsben.

Bécs, november 3. Tegnap az általános választói jog mellett népgyűlés volt, amely után tüntetést rendeztek a szocialisták Tizanketten sulyosan, 27-en könnyebben megsérültek.

KÖZHASZNOSÁG.

Az időjárás és az őszi munka. Régen volt oly abnormális időjárásunk, mint ez évben. Télen igen kevés hó, tavasszal sok eső, nyáron rendkívüli meleg és aszály, most ősszel hideg, szél és tulsok eső. Az ugarolás valósággal kioldódás volt. Az eke vagy igen mélyen ment le, óriási hantokat dobva fel, vagy kiugrott és a földnek csak a tetjét darabolta le. Szóval cudar egyenlőtlen szántás. A szárazság folytán semmi gyom, semmi mag nem kelt ki. A zabföldeken az ugarföld teljesen fekete, zöld szál nem látszott. Csak szeptember végén kezdődött az esős időjárás. Ilyen kedvező körülmények közt kezdtük meg az őszi szántás-vetést. Aki szeptemberben és október első napjain szántott mag alá ugarföldön és október elején kezdett vetni, főképpen a zab és árpa-ugarokon, annak a földje buja zöld színt, jól esik a szemnek. De ha közelebről megnézzük a növényt, hát abban a buza a legkevesebb, csupa zab és árpa. Pedig főképpen

a zab szörnyen megviseli a buzát. Pedig nekem volt már magától kikelt zabom. Kuriósumból megbagytam. Olyan volt már áprilisban, mint a nád, adott 3 q szemetet. Október első napjaiban elkezdődött az esőzés. Átható, sűrű, hideg eső. Esett húszonnégy óráig egyfolytában. Két-három rapig szép mezta idő volt, — 2—3 fokkal reggelenkint. Mikor aztán neki fogtunk a szántás vetésnek, újból jött az eső. Így tart ez négy hete. Ha egy héten két napig lehetett dolgozni, az esemény számba ment. Ha valaki a buza alá szánt földjének husz százalékját elvetette, az már jó. Mikor vetünk el? Talán majd karácsony felé. Azután a vetés sem olyan, mint aminőnek lennie kellene.

Fertőzött olasz sertések. Az olasz sertések bevitelét a bécsi piacra az osztrák belügyminiszter megszorította. A bevételi korlátozás egyik legfőbb oka az volt, hogy a behozott anyag fertőzöttnek bizonyult. Hogy az állategészségrendőr követelményeknek elég tétessék, másfelől pedig a közélet-mezés érdekei megóvassanak, az osztrák belügyminiszter megtiltotta, hogy az olasz sertések a st.-marxi vásárra vitessenek s elrendelte, hogy az olasz sertések behozatala jövőben esetről-esetre kieszközölendő külön engedélytől tétessék függővé,

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentései 1905. nov. 3.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar eredetű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm feletti súlyban) ———— fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kg-ig terjedő súlyban) ———— fillérig. Fiaatal nehéz (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 133—135 fillérig. Fiaatal közép (páronként 280—320 kilogramm terjedő súlyban) 133—135 fillérig. Fiaatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 132—135 fillérig. — II. Magyar eredetű: Nehéz (páronként 280 kilogrammon feletti súlyban) ———— fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) ———— fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) ———— fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 360 kilogrammon feletti súlyban 134—135 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 132—133 fillérig. Könnyű páronként 200 kilogramm terjedő súlyban) 129—132 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stechl) Nehéz (páronként 240 kilogrammon feletti súlyban) ———— fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) ———— fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogrammon feletti súlyban) 136—140 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 137—138 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 fillérig. A hízott sertés üzletirányzata élénk.

BEGÉNY-OSARNOK

Apáca és kogyoncenté.

Regény a bécsi életből.

Magyarította: Szabó Antal. 135

— S ma este elbeszéli nekünk a történetét. Ha úgy találjuk, hogy önnek szükségkép meg kell hajtania, vissza hozzuk a Danához s ugyanazon heiyen, hol kimentettük beledobjuk.

— Addig pedig foglyunk marad,

Az öngyilkos feje hátra hanyatlott, eszméletét elvesztette.

— Mennél tovább vizsgálom ezen ostoba ember arcát, annál ismerősebbnek tetszik előttem. Mit mondasz Muki?

— Hittemre, nekem is úgy tetszik.

— A fejembe mernék fogadni, hogy ez a Marder Mina kedvese.

— Természetesen hogy az. Ezt bizonyosan a kedves neudorfi gyermek jutatta nyíverem.

— Majd megtudjuk azt, de hova vigyük most?

— Minához vissza?

— Az lenne ám az ecet ágy.

— Vagy az irgalmasokhoz?

— Az sem ér semmit.

— Vagy a deszkás kocsmába?

— Hogy onnan az őrjárat elvigyel? Megállj kitaláltam!

— Nos?

— Siess, kerits egy fiakkert, emberünket Bienenfeld atyushoz fogjuk vinni,

— Ez diéső gondolat, a szép irgalmas néne majd kigyógyítja vízkórjából.

Mig Muki kocsit kerestett, addig Wencel az életuntat foglalkozott s a mint azt ismét eszméltre hozta, minden módon igyekezett fejétől kiverni az öngyilkos gondolatokat.

A megmentett valóban Hohenau Hermann volt, kit a kétségbeesés üzött a halálba.

Werdenberg elnök utazásából visszatért s a hémis váltót holnap fogják fizetés végett nála bemutatni. Ez ugyan elég okot adhatott az ifju bűnösnek a kétségbeesésre.

— Szégyelje magát urfi, mondá Wencel, oly kenetteljesen mint egy vén kapucinus barát. Az élet nem olyan, mint egy krajcár, melyet ismét fel lehet venni, ha előbb eldobtuk. Nem kell mindjárt kétségbeesni, ha egy egy ideig viharos az élet, mert ha még oly söit és sűrű felhők tornyosodjanak is össze felettünk, a nap előbb utóbb talál egy nyílást, hogy azon átkujjék s rák süssön. A ki reményét elveszti, az fejét vesztette s a kinek nincs bátorsága, hogy szemébe nézzen a szerencsétlenségnek, az gyáva éppen mint az olyan katoná, ki a csatában az első golyó fűtyölésekor megzsalad. Aztán hozzá még a vízbe fojtani magát, plúj, az ilyen vénasszonyos öngyilkosság miatt megérdemelne ön legkevesebbet 50 sorfabotot.

E beszédnek Muki vetett véget, ki a fiakerrel megérkezett, különben talán vége sem szakadt volna annak.

— Most hallgass reám Muki, mondá Wencel, ki Hohenaut mint egy nedves uzkárt belehajította a fiakerbe. Most az öreg atyushoz kocszunk, te pedig elmegy a deszkáskocsmába Jakabért, aztán odajöttök. Még van arnyi idő, hogy megreggelizzetek, de ne reggelizzetek addig, míg a kocsmárosnak egy csepp bora van, mert mi várni fogunk benneteket a gyárban. Ma összeaküvők leszünk, de nem a felelőség ellen hanem egy olyan gazember ellen, kinek számára Windischgätznek nincs elég golyója, Haynauknak nincs elég kötele.

A kocsit elgurult s Muki a Bukfenc a deszkáskocsmába ment, hogy ott a vörös Jakabbal reggelizzék.

Egy óra múlva a schottenfeldi gyár egyik termében egy titkos törvényszéket látnak rögtönözve.

Egy támlás székben az öreg vak Bienenfeld ül, jobbján a derék Antal, balján kedves leánya a szép halvány irgalmas nővér Rozália.

Ezzel szemben egy asztal mellett ül Hohenau Hermann s ennek két oldalánál Laura a táncosnő s Tannenheim a huszárhadnagy.

Aztán a háttérben ott állnak a Steini testvérek a veres Jakab, aztán Wencel a Kórmós és Muki a Bukfenc.

A vádlottak padja üres, a bírók egy-szersmind vádlók ezen törvényszéknél.

— Ön tudja, minő bűnös felet akarunk pálcát törni most, szegény, szerencsétlen atyám, mondá Antal, az agg kezét tisztelgetve ajkához emelve. Lesz önnek ereje és bátorsága kibírni azt, ha a régi sebeket újból felezagatjuk?

(Folyt. köv.)

Szobapadlómaáz valódi Bernstein-lakfesték.

Eredeti **LINOLEUM** tükörfényű

Szesz-lakk gyorsan száradó, szagtalan.

— **PARQUET-MÁZ** —

minden színárnyalatban és minőségben be-szererhető:

Komlóssy Lajos

fűszer- és gyarmatárkereskedésében, **PIAC-HATVAN-UTCA SAROK.**

Telefon: 213 szám.

NYAVALYATÓRÉS!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható s szabad. „Haltje gyógyszerár” által **Majna-Frankfurt**

Kérjen prospektust!

Tiphus és hasonló járványok ellen a legbiztosabb óvszer a

NOXALL JR.

a jelenkor legtekélyesebb, legkifejezettebb, a legolcsóbb és a legkisebb vízesztörője, mely az ivóvizet kristálytisztává és a legrosszabb vizet is élvezhetővé változtatja. Ameriká, Angol, Belgium és Németországban több százezer van használatban. Minden felszerelés nélkül bárki is bármely vízvezeték csapjára könnyen feltölthető.

Egy darab ára **22.50** használati utasítással

Kapható:

AUERIG NAC-nál

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 11. sz.

Telefon 55—38.

a NOXALL JR magahoni kizárólagos terakata, valamint minden

műszaki és jobb vaskereskedésben.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban.

Nincs többé buzaüzög!

Numa Dupuy és Társa

MAGYAR-É

használatát mellett.

22 év óta nagy sikerrel használják a buzaüzög a kukorica korom és porüzög, az árpa, zab, burgonya megüszkösödése ellen. Egy csomag két mm. vetőmaghoz 50 fillér. Egy mm.-hoz 26 fillér. Kevésbé értékes utánaotoktól óvakodjunk.

Debrecenben kapható: **Kontsek Géza, Mayer Jenő és Komlóssy Lajos urak** üzletében.

Numa Dupuy és Társa

Bécs, VII. Windmühlgasse 33.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„FRIAS”

2—3 napi befecskendéssel a folyást utóbj és fájdalom nélkül felelőség mellett megszünteti. A legrosszabb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendők külön 1 korona. Raktár: Debrecenben Tóth Béla ur gyógyszerárban (Főpiac) és a legtöbb vidéki gyógyszerárban is kapható. — Titoktartás mellett küldi Papp gyógyszerész Tiszaszentimrén.

Roncegno

Természetes Arsen-vas tartalmú forrás. Ismerit és használt 1856-tól. Tekintélyes orvosok ajánlják, állandó használatra minden gyengélkedőknek. Verszegénység, Verbetegségeknek, Malária és annak utókövetkezményeivel, Bő-, Ideg- és Nőbetegségeknek és aszedowbetegségeknek stb. Kapható minden gyógyszerárban.

SZÖNYEGHÁZ

Bzonyeg, Függöny és

Bútorszövet

nagy választékban

Bosznay J. és Társa

Szőnyeg áruházában

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 5. SZ.

Tánciskola

megnyitás!

Van szerencsém az igentisztelt szülők b. tudomására hozni, hogy az

iparos-csolt folyó hó 18-án megnyitottam. **November hó 6-án hétfőn pedig kizárólag Polgár-családok** részére nyitok

Új Táncanfolyamot.

TANÓRÁK: Hétfő, szerda és pénteki napon este 7 órától 9 ig. — Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakásomon d. e. 8 órától 9 óráig és este a tánciskola helyiségben. Kívánatra külön csolt is rendezek. Külfő boston órák bármely időben.

Lakás és Táncterem Csapó-u. 17.

„Korona“ vendéglő táncterme.

Maradok tisztelettel:

Schaff János, okl. táncitanító.

Lezálogkölesdők

(ujak és konvertálások) igen előnyösen, gyorsan kaphatók külföldi tőkék elhelyezése által. — Uradalmak, birtokok és házakon kívül gyárak és ipartelek is elfogadtatnak jelzálogul. Levélbeli megkereséseket továbbít. Osteuropäische Presse kiadóhivatal Budapest, Kazinczy-utca 2.

Gyöngéledők a fejlődésben, vagy a tanulásban visszamaradó gyermekek, vérszegények, bágyadt, ideges, sok munkától elgyengült, könnyen izgatódó felnőttek bármilyen korban nagy sikerrel használhatják mint erősítő szert **Dr. Hommel Halmatogenjét.**

Az étvágy nő, a szellemi és testi erő gyorsan visszatér, az egész idegrendszer megerősödik.

Kifejezetten valódi **Dr. Hammel féle Halmatogen** tessék kérni és senki se fogadjon el semmi féle utáztatot.

ELSŐRANGU HIRNEVES
OSZTRÁK CEMENTGYÁRAK
VEZÉRKÉPVISELŐSÉGE
KÉZELŐ MŰVEK ÉS HELLKONTROLLÁNYI TERÜLETRE
ELKÁN ÉS BOSSÁNYI
BUDAPEST, V., Lipót-körút 12.
TELEFON: 11-11. * Hírdőnyár: ELIUS ÉRTÉK
Budaörsi kőszelvénygyár, Pörvölend és Budaörs között a földi áras alól legelőrevezető árkok építésére.
ÉPÍTŐMŰESZTEREK
BETON-ÉPÍT. VÁLLALKOZÓK
CEMENTÁRÓ-ÉPÍTŐK
ÉPÍTÉSI ANYAG-ÁRRESZTEREK

ESZENCIA

és ecetsavgyár keres minden nagyobb városban és vásároknban vegyeskereskedőknél és koresmárosoknál jólbevezetett képviselőt

FIX FIZETÉS

és magas jutalék mellett ajánlatok „B. N. 5803“ jellegével **Mosse Rudolf Bécs**, I. Seiterstätte 2. intézendők

! Gyomor bajosoknak!

Mindenkinek, aki hűlés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomor bajt, mint:

gyomorkatarrus, gyomor nyomás, gyomorfájdalom, nehéz emésztés vagy nyá kásodása van, egy igen jó háziszert ajánlhatók mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Ez a gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már cserjében elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelak mikor használandók: fejfájás, felbőfőség, gyomorégés, eszmör melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek néhányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalmat, szív dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bágyadság, mindmagaany következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étványtalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjek után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegeket és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utáztatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, oseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erőgyökér, ehalmus gyökér a 10.0.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Érteke 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Leveleket hirdetésekre pontosan válaszolnak, ha szükséges bélyeg beklüditik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Teljesen új

szelvény-jutányos áron eladó: Burgondia u. 3. sz.

Makulatur

Újság papír) kapható a kiadóhivatalban.

Ajánlott

levelekhez posta könyv felárban eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Pénztárnoknői

állást keres uri leány ki már ily minőségben alkalmazva volt. Czim a kiadó hivataltban.

Maponta

30-30 liter tejet megvételre keresek. Mórincz telep 20

A két szőke meg egy barna

leányt kéri az az ifju, kinek levelet irtak, hogy szombaton félkettőkor setäljanak a Széchenyi utcán. A kívánt vers csak a helyszíni szemle után irható meg.

Egy német Bone

gyermeknek mellé keresetük. Czim a kiadóban.

Melyik vagyonos

korosabb uriember lenne hajlandó egy magányos, tisztességes csinos nővel ismeretséget kötni. Valaszt „Arva róza” jelege alatt a kiadó hivatala továbbit.

Egy jó forgalmu

szatóca üzlet trakt és italméréssel haláleset miatt eladó. Czim a kiadóban.

Egy izr.

jó családból való leány 1000 korona hozományval férjhez óhajt menni egy szintén jó családból való jobb iparoshoz, vagy kereskedőhöz. Levelek „Románka” címen a lap kiadóhivatalába küldendők. Csakis teljes címmel ellátott levelekre lesz válaszolva.

Egy szoba

konyha, fűkamara, speiz külön padlással Mergó u. 14. az. kiadó.

Csinosan bútorozott

szoba külön bejárattal 1-2 személyre kiadó Telek utca 28.

Divat ujdonságaink

az őszi idényre megérkeztek.

Női ruha és kosztüm kelmék, Bluz selymek, Jó mosó barchetek és flanellek a bel- és külföld legelső gyáraiból.

szörme boák és gallérok

női és férfi

Jäger alsórubázatok

gyönyörű választékban, szabott olcsó árakban.

A világhírű francia P. D. jegyű kitűnő szabásu

FÜZÖK

egyedüli raktára

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél

Mintákkal kívánatra

készséggel szolgálunk.

Aláírási felhívás.

Debrecen sz. kir város és vidéke t. közönségének tudomására hozzuk, hogy

Központi Bank

m. sz. cég alatt korlátolt felelősség alapján álló szövetkezetet alakítottunk mely céljával tűzte ki

olcsó hitelnyújtás által a gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekek istápolását.

A szövetkezet 4 éves évtársulatot alakít, heti 50 fillér törzsbetéttel — működését 1906. évi január 1-én hivatalos helyiségében

Piac utca 65. szám (Cógely-féle ház) megkezdli.

Debrecen, 1905. év október hó 28-án.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

SZÁVAY GYULA,

Kereskedelmi és iparkamarai titkár, elnök.

Debreceni Jenő
gázgyári igazgató.

Erber Ernő
nagykereskedő.

Dr. Gáspár Géza
orvos.

Dr. Hegedűs Jenő
ügyvéd.

Hoffmann Sándor
nyomdatulajdonos.

Horváth Jenő

Első magyar ált. biz. társ. titkára.

Dr. NYIRI ERNŐ,

jogtanácsos, jegyző.

Kerekes Géza
földbirtokos.

Király József
gazdálkodó.

Klein Ignác
nagykereskedő.

Körner Adolf
városi tanácsnok.

Lichtblau Albert
tanint. igazgató.

Miskolczy Lajos
t. főszolgabíró.

LESTYÁN ADORJÁN

kir. tanácsos, kir. közjegyző alelnök.

Nagy Sándor
birtokos.

Németh András
szálloda tulajdonos.

Nyiri Géza
máv. hivatalnok.

Publig Ernő
birtokos.

Reichman Ármin
földbirtokos.

Sinka Sándor
főgymnáziumi tanár.

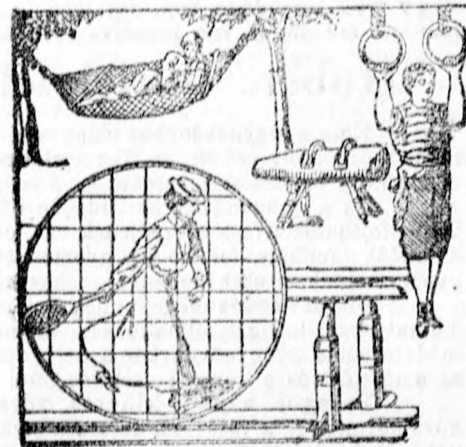
Aláírás eszközölhető bármelyik igazgatósági tagnál, ugyszintén az alábbi tiszteletben elhelyezett aláírási iven:

Borsos Kata cégnél (Piac-utca),

Blattner Gyula üveg és porcellánkereskedő (Lamprecht-palota),

Első debreceni szappangyárosok társaságánál (Piac utca),

Schwarz Vilmos butorgyári tiszteletben (Piac utca.)

Alapított 1878. Telefon 12-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaszék, ütőeszköz, kerítőkészlet, tekejáték, asztal, ponyva és fehér kenderkötél legelőszék megbi-
ható beszerzési forrás.

Seffer Antal

sport-eszközök és költőgyártó-telep

BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltos. 12.

(Központi városi épület) a Eszt-utcaival szemben

Képes árjegyzék kívánatra legyen és bérmentve.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Császári és királyi műasztalosok, kárpitosok és díszítők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTEKIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berendezések eredeti tervek szerint.